

Apel Urgent CHINA – Disney

În ziua de 6 aprilie, Liu Pan, un tânăr muncitor de 17 ani, angajat la uzina de papetarie din Yiuwah, regiunea Gangdong, a murit strivit de utilajul la care lucra. Imediat, mass-media s-au facut ecoul tragediei, dezvăluind nu numai că Liu Pan fusese angajat în fabrică cu doi ani în urmă, când încă nu avea vârsta legală pentru a munci, dar și că accidentul fusese cauzat de funcționarea defectuoasă a masinii. Ancheta întreprinsă de o organizație nonguvernamentală după această drama sporește și mai mult gravitatea evenimentului. Ancheta a demonstrat existența unor grave violări ale dreptului muncitorului în uzină, dintre care figurau recurgerea în mod obișnuit la forța de muncă a copiilor, precum și probleme legate de protecția sănătății și muncii la locul de muncă. Ancheta a insistat, de altfel, pe implicarea companiei multinaționale americane Disney, care comanda furnituri la Yiuwah și care executase deja un audit social la această fabrică, fără însă a detecta aceste grave disfuncționalități.

S-au scurs deja mai mulți ani de când Peoples Solidaires denunță, prin intermediul „Apelurilor urgente” proastele condiții de muncă din fabricile sub-contractanților companiei Disney, precum și eșecul multinaționalei americane în a întreprinde măsuri serioase de remediere. Anul trecut, campania „Bine ați venit în lumea (nu atât de) minunată a lui Disney!” (vezi și rubrica alăturată «Pentru a ști mai multe») dezvăluise condițiile insalubre în care sunt produse jucăriile din pluș Disney în cele două fabrici din provincia Guangdong.

Acest nou eveniment, actualizat de organizația nonguvernamentală China Labour Watch (CLW), arată că, în prezent, nu numai că Disney nu a pus capăt încălcării drepturilor muncitorilor în fabricile furnizoare din China, dar și că situația acestora tinde să se înrăutățească.

Dezvaluirea gravelor încălcări ale drepturilor

Moartea tragică a lui Liu Pan i-a determinat pe investigatori să se intereseze de fabrica Yiuwah. Realitățile descoperite sunt de natură să dea da fiori.

„Nu există nici o limită de vârstă la angajare și (...) mulți muncitori au sub 16 ani (...), când clienții lansează comenzi deosebit de importante, angajăm chiar și muncitori de 13 ani”, arată raportul anchetei CLW. Însuși Liu Pan fusese angajat de fabrică în decembrie 2006, pe când avea doar 15 ani.

Ca să lucrezi în această fabrică, nu ești suspus nici unui examen de sănătate. Muncitorii noi care sosesc în întreprindere nu sunt instruiți și sunt direct puși să lucreze la o mașină, fără a li se explica măcar cum funcționează aceasta. „Cum parcul utilajelor este vechi și deteriorat, accidentele la locul de muncă sunt frecvente”, raportează investigatorii. Moartea lui Liu Pan pare să fi fost cauzată de o disfuncționalitate a utilajului pe care lucra de doi ani. „În acea dimineață, Liu Pan a observat că o hartie bloca mașina. Atunci a oprit-o și a băgat mâna în interior ca să o degajeze. Brusc, mașinăria s-a deblocat și i-a «înghițit» trupul în întregime, ca un monstru înfometat”¹. După acest teribil accident, conducerea de la Yiuwah a reparat rapid utilajul și a desemnat un alt muncitor să lucreze la postul lui Liu Pan.

¹ Wang Jia, 9 aprilie 2009, Nandu Daily (traducere).

Investigatorii au mai scos în evidență și lipsa contractelor de muncă, orele suplimentare executate forțat și plătite sub minimumul prevăzut de lege, salariile extrem de mici, precum și condițiile insalubre de cazare oferite muncitorilor.

Disney somată să își asume responsabilitățile

Foarte rapid, privirile s-au întors asupra celor care au dat comenzi, printre care figura compania multinațională americană Disney. „Primim în mod regulat rapoartele de audit privind această fabrică (...). Pe parcursul ultimilor trei ani, nici aceste audituri, nici o ancheta realizată recent de o alta sursa nu au scos în evidență încălcări ale Codului nostru de conduită”, explică reprezentanții Disney. Compania admite, totuși, că a efectuat un audit suplimentar, imediat după ce a fost informată de eveniment și că a putut confirma astfel existența unor violări ale drepturilor muncitorilor la Ziuwah. Reprezentanții Disney au organizat imediat o întâlnire cu conducerea fabricii și a anunțat existența unui plan de măsuri corective care să pună capăt acestor încălcări. Doar câteva săptămâni mai tarziu, însă, compania revine asupra acestui angajament și anunță că întrerupe relațiile comerciale cu furnizorul chinez până când condițiile de muncă vor fi ameliorate.

Această este o măsură inacceptabilă pentru apărătorii drepturilor muncitorilor din China. „Această schimbare de atitudine este iresponsabilă și inumană”, a declarat CLW lui Disney. „După ce a profitat de prețurile mici practicate de Yiuwah, în detrimentul muncitorilor, (...), Disney, cum vede că se apropie un ziarist, își părăsește furnizorul!”. Miza aflată în joc depășește, evident, cazul fabricii din Yiuwah. În realitate, în spatele morții lui Liu Pan se ascunde deteriorarea condițiilor de muncă din China și, din această perspectivă, cazul Yiuwah reprezintă eșecul companiei Disney în a proteja muncitorii chinezi care îi fabrică produsele.

„Este un cerc vicios”, explică Li Qiang, directorul CLW, „mai întâi Disney își alege furnizori care îi propun prețuri mici. După aceea, acești furnizori repercutează aceste prețuri scăzute în salariile muncitorilor, făcând economie în detrimentul siguranței locului de muncă. Auditorii de la Disney se fac că nu văd încălcările codurilor petrecute în fabrici. Și când o tragedie precum moartea lui Liu Pan mediatizează unul din furnizori, atunci când Disney ar avea posibilitatea de a întreprinde măsuri corective, compania preferă să părăsească uzina pentru relocalizarea producției la un alt furnizor!”

În prezent, Disney are posibilitatea de a întrerupe acest cerc vicios. Disney trebuie să își țină promisiunea inițială, aceea de a întreprinde măsuri corective la Ziuwah. Investind la acest furnizor și revizuiindu-și sistemul de audit, Disney ar putea cu adevărat să își pună în aplicare codul de conduită.